

Izhaja 15. vsakega
meseca.
Ček. konto 11.631

POŠTAR

Letna naročnina . . Din 24.—
Polletna naročnina . . „ 12.—
Posamezna številka . . „ 2.—

Strokovni list poštних nameščencev

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1932.

IV. leto.

X. redni letni občni zbor »DOBROTE«

obsirnega podpornega društva poštних nameščencev v Ljubljani, se bo vršil dne 29. maja 1932 dopoldne v Beli dvorani hotela Union v Ljubljani, Miklošičeva cesta. — Pričetek ob 8.30. Ako bi občni zbor ob tej uri ne bil sklepčen, se bo pričel pol ure kasneje, t. j. ob 9. uri in bo sklepčen ne glede na število navzočih članov.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega odbora in pregledovalcev računov.

2. Predlogi odbora in članstva.

3. Eventualna izprememba pravil.

4. Dopolnilne volitve.

5. Slučajnosti.

Predlogi članov se morajo najkasneje 8 dni pred občnim zborom pisмено prijaviti odboru, ker se drugače o njih na občnem zboru ne bo sklepalo.

Odbor.

† Koser Adalbert.

poštni uradnik VI. skup. pri pošti Maribor 2.

Nihče ni mislil, da ga ne bo več nazaj, ko je moral radi bolezni pustiti službo in ko se je kmalu na to podal na kliniko v Zagreb v trdnem upanju, da se po prestani operaciji kmalu vrne čil in zdrav k svoji družini in med svoje stanovske tovariše. Zato nas je med svoje stanovske tovariše. Zato nas je tem bolj presunilo in so zadržala naša srca, ko je nenadoma prišla vest, da Vojteha ni več, da nas je zapustil za vedno.

Bolehal je dalje časa na želodcu in je iskal leka pri več zdravnikih. Ker se je v zadnjem času bolezen še bolj poslabšala, se je odločil, da se podvrže operaciji, katero je sicer prestal, vendar pa so nastale komplikacije in je dne 11. marca t. l. podlegel.

Zemski ostanki prerano umrlega so bili prepeljani v njegov rojstni kraj ter položeni dne 13. marca na pokopališču pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah v družinski grobnici k večnemu počitku.

Ker ga njegovi stanovski tovariši radi vremenskih neprilik, vsled katerih je bil ustavljen ves avtobusni promet, niso mogli spremljati na zadnji poti, so se mu oddolžili na ta način, da je naročilo uslužbenstvo pošte Maribor 2 mašo zadušnico, katere se je udeležilo veliko število uslužbenstva pošte Maribor 2 in Maribor 1 ter tako počastilo njegov spomin.

Pokojnik je bil rojen 4. februarja 1883 v Juršincih pri Ptuj. Po dovršeni nižji gimnaziji v Ptuj je šel na učiteljske v Maribor, kjer je maturiral. Po enoletnem učiteljevanju v svojem domačem kraju pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah je vstopil v poštno službo. Služboval je pri poštah Celje, Zidani most, Pragersko, Maribor 2, Maribor 1 in končno Maribor 2. Med vojno je služboval deloma pri polku, deloma pa pri vojni pošti ter je dosegel čin rezervnega nadporočnika.

Bil je blag, tih, miren in priključen značaj, dober uradnik in ves čas zvest član Maturskega društva.

Lahka naj mu bo domača zemlja!

Iz finančnega zakona za leto 1931-32.

V naslednjem podajamo nekaj zanimivih določb iz pravkar objavljenega finančnega zakona:

§ 7.: Materialni izdatki in izdatki za dni-ne delavcem državnih pridobitnih podjetij in ustanov, katerih obratovanje je pogoj za doseganje večjih dohodkov, se smejo povečavati na račun presežkov dohodkov teh ustanov, in sicer do 5% od zneskov kreditov, dovoljenih s proračunom za te izdatke z odločbo resortnega ministra, do 10% po odločbi finančnega ministra, a preko tega na obrazložen soglasen predlog resortnega sveta.

§ 22.: Pooblašča se ministrski svet, da sme na predlog prosvetnega ministra na dan 1. julija t. l. zapreti izvestno število gimnazij, realnih gimnazij in klasičnih oddelkov na realnih gimnazijah, kakor tudi da sme preobraziti izvestno število popolnih srednjih šol v nepopolne, toda v mejah proračunske možnosti.

§ 24.: Prosvetni minister določi v sedanjih srednjih in srednjih strokovnih šolah največje in najmanjše število dijakov po oddelkih in številčno razmerje moških in ženskih (gojencev) v posameznih razredih mešanih šol.

Dijaki V., VI. in VII. razreda smejo polagati popravljalni izpit samo iz enega učnega predmeta v predpisanem času.

Šolsko leto se začne 5. septembra z vpisovanjem dijakov, konča se pa 4. septembra prihodnjega leta.

Vsi izpiti se morajo obaviti v času od 2. avgusta do 4. septembra.

Dijaki vseh razredov smejo polagati popravljalni izpit samo iz 1 učnega predmeta ali iz 2 večšin, v nasprotnem primeru ponavljajo razred.

Število dijakov in dijakinj, ki naj se sprejmejo v 1. razred (srednje šole), določa prosvetni minister.

§ 40.: Prometni minister se pooblašča:

a) da sme postavljati na račun kreditov predvidenih s proračunom za osebne izdatke stalnega osebja kontraktualne uradnike in dnevničarje pod pogojem, da se število in vrsta predvidenih zvanj, kakor tudi vsota ustreznih proračunskih prejemkov in kreditov s temi postavitvami ne prekorači;

b) da v toku tega proračunskega leta nabavlja potreben material za izdelavo in tisk poštних znamk in drugih vrednotnic do zneska 6 milijonov dinarjev iz dejanskih dohodkov od prodaje poštних znamk in vrednotnic;

c) da sme v tem proračunskem letu iz dejanskih dohodkov v poštno-telegrafsko-telefonski službi izplačevati odškodnine za izgubljene in uničene poštne pošiljke, v kolikor ne bi zadostovala odnosna partija proračuna izdatkov za p. t. t. službo.

§ 54.: Kredit za upokojitve civilnih drž. uslužbencev vseh strok se črpa v tem proračunskem letu po odobritvi finančnega ministra.

§ 55.: V breme prostega kredita za uradnike višje skupine se smejo postavljati samo uradniki nižje skupine pod pogojem, da se ne sme prekoračiti število in skupna vsota s proračunom dovoljenega kredita.

Ministri smejo postavljati in premeščati

uslužbenca svoje stroke v mejah celokupnega števila in celokupnega kredita, dovoljenega s proračunom za osebne izdatke teh uslužbencev, ne glede na njihovo številčno stanje in višino kreditov, dovoljenih z istim proračunom v ministrstvu, v posameznih banskih upravah ali finančnih direkcijah in njihovih področnih ustanovah ali v drugih ustanovah.

§ 56.: Od dne, ko dobi ta zakon obvezno moč, prestane dolžnost zavarovanja po zakonu o zavarovanju delavcev glede vseh onih oseb, ki se sprejmejo v službo države kot dnevničarji ali honorarni uslužbenci.

Za osebne in rodbinske podpore teh oseb se ustanavlja »Podporni fond pomožnega osebja v državni službi«. Mesečni prispevek znaša 5% od bruto mesečne nagrade.

§ 57.: Državni in samoupravni osebni upokojnenci ne smejo biti zaposleni v službi države in pri državnih podjetjih. To določilo se ne nanaša na upokojence-vojne invalide.

Državni in samoupravni osebni upokojnenci, ki so zaposleni v banovinski odtosno službi prejemajo, dokler imajo tako službo, zmanjšane pokojninske prejemke po objavljeni tabeli.

§ 58.: Čas, prebit na delu v službi države v svojstvu kontraktualnega uslužbenca potem, ko je dobil ta zakon obvezno moč, se ob vstopu v državno službo ne pripoznava kot čas, ki je všteven v pokojnino po § 116 uradniškega zakona.

Onim, ki se na dan, ko dobi ta zakon obvezno moč, zatečejo v tej (kontraktualni) službi, se pripozna čas, prebit v njej, preden je dobil ta zakon obvezno moč, za pokojnino kot čas, označen v § 116 u. z. samo pod pogojem, če se izvrši prestop v redno državno službo neposredno in brez kakršnekoli prekinitve.

§ 62.: Razveljavlja se odst. 7. § 14. u. z., ki pravi: Pripravniku, ki opravlja strokovni izpit zunaj kraja svojega službovanja, se prizna pravica do potnih stroškov, če izpit opravi.

Razveljavlja se zadnji stavek 1. odst. § 127 u. z., ki določa najmanjšo draginjsko doklado za državne upokojence po draginjskih razredih.

Upokojencem, ki uživajo pokojnino v tujini, se zmanjšujejo draginjske doklade od 30% na 50% (§ 157 u. z.).

Prihodnje napredovanje uslužbencev, za katere velja 2. odst. § 252 u. z. (katerih prejšnje zvanje je po u. z. razvrščeno v višji skupini) ni več vezano na minimalne roke, določene s § 49 u. z.

Uradniki, razvrščeni po strokah po točki 2 § 45 u. z. s fakultetno ali višjo strokovno izobrazbo, se prevedejo po 15 letih državne službe v VI. položajno skupino zvanj, ki so razvrščena po strokah po točki 3 § 45 u. z., v zvezi s točko 1 § 257 u. z.

Čas, ki je pripoznan državnim uslužbencem z ukazi ali izvršnimi odloki za nadaljnje napredovanje po zakonih, ki so veljali, dokler je dobil obvezno moč u. z., se jim šteje na isti način tudi po tem zakonu.

§ 263 u. z. se dopolnjuje s 7. odstavkom, ki slove: Ako se uslužbenec upokoji pred potekom 1 leta, v katerem govori 1. odstavek

§ 263., se vzame kot osnova za odmero količine osebne pokojnine njegova plača in položajna doklada one skupine, v kateri je bil ob upokojitvi. Rodbinska pokojnina se določa po § 139 u. z. od prejemkov, po katerih se določa osebna pokojnina pod pogojem, da rodbina naknadno vplača prispevke od dneva napredovanja v višjo skupino do dneva smrti, ako je uslužbenec, od katerega izvaja rodbina svojo pravico, umrl kot aktiven uslužbenec; od dneva napredovanja do dneva upokojitve pa tedaj, ako je uslužbenec, od katerega izvaja rodbina svojo pravico, umrl kot upokojenec.

Rodbinska draginjska doklada, predvidena v čl. 14 uredbe o draginjskih dokladah drž. upokojencev št. 75500 od 27. oktobra 1931 se potrjuje, doklada pa se izplačuje po odredbah, ki veljajo v tem pogledu za aktivne državne uslužbenice.

Ministrski svet izda na predlog finančnega ministra uredbo o višini draginjskih doklad in pogojih, pod katerimi pridobe in izgube pravico nanje oni provizionirani poštni uslužbenci (bivši poštni sli) v Sloveniji, Dalmaciji, na otoku Krku in v Kastavščini ter njihove vdove in sirote, ki prejemajo pokojnino (provizijo) iz državnih sredstev skladno s čl. 255 finančnega zakona za leto 1928/29.

§ 65.: Za čezurno delo, kolikor se po službeni potrebi mora uvesti, se ne izplačuje nikakršna nagrada, izvzemši primere, kjer sta pravica do nagrade in nje višina urejeni z zakonom.

Državni strokovni izpiti in višji državni strokovni izpiti, kjer sploh obstoje, so brezplačni.

Letošnji finančni zakon uvaža tudi še znatno število drugih, za poštne uslužbenice mogoče manj važnih izprememb in dopolnitev uradniškega zakona. Nekaj izprememb pa je bilo zaradi nastalih razmer potrebnih zgolj iz administrativno-tehničnih razlogov.

Okrog napredovanj.

Anonimen člankar, česar pri Pošt. glasniku dosedaj še nismo bili vajeni, je napisal razsežen članek o napredovanjih. Pojasnila so zelo poučna, posebno v tistem delu, ki daje lekcije nezadovoljnejšem. Baje so se upali nekaj umešavati tudi nameščenci s tankim posluhom za spričevala. Oh ta spričevala! Če jih nimaš, ni prav, če jih imaš, je še hujše. Zadeva je v splošnem taka, da prejemajo nekateri o uspešno dokončanem študiju spričevala, drugi pa po večini že prej consilium abeundi, ki učinkuje vobče zelo ugodno na dolgotrajno službeno dobo, ponekod pa tudi na rang. Če smo pri nas res vsi enaki, tedaj je vsako pisanje in razmotrivanje o rangi itak odveč. Kraj tega nekateri neprosvetljenci še vedno nočejo verjeti, da sta se dala pridobiti predpisana šolska izobrazba in pravo pravcato strokovnjaško strokovno znanje, ki je čisto le plod domišljije, z enim samim mahom že po 3 mesečnem tečaju ter obratoma socialna pozicija kar na podlagi sledečega izpita. — Je pa tudi kljub doprinenim dokazom še dandanes precej takih uslužbenec, ki se ne ogrevajo za idilo Kolodvorske ulice in ki resno dvomijo o finoči nekih družb od Jarenine pa do Či-Če-Črne-ga orla z zelenega štajerja...

Več ne smemo reči, da ne bo popravka! Kaj čuda, če se pojavljajo nasprotniki vsakega kriterija, pa najsi gre za šolsko ali strokovno izobrazbo ali za oceno.

Na občnem zboru »Pošt. doma« so tuhtali in dolgo kolebali med domom in okrevališčem. Evo jasne in nujne perspektive za okrevališče!

Ali je mogoče avtor članka o napredovanjih kdo, ki želi biti svetovalec na odločilnih mestih?

Iz pravil o državnih strokovnih izpitih za uradniška zvanja v poštno-telegrafski stroki.

(Nadaljevanje.)

V stroki po odst. 1, § 45 u. z. se opravlja izpit za poštno-telegrafsko ali za tehniško službo. K tem izpitom so pripuščeni uradniški pripravniki po 1. odst. § 45 po dveh letih službe, zvaniki z isto šolsko izobrazbo po treh, zvaniki brez predpisane šolske izobrazbe in podoficirji, ki prestopijo v civilno državno službo pa po 10 letih službe.

Za poštno-telegrafsko službo opravlja uradniški pripravnik (zvanik, podoficir) izpit iz teh-le predmetov:

Skupina A:

1. Ustava kraljevine Jugoslavije;
2. zakon o ureditvi vrhovne državne uprave;
3. ustroj ministrstva za promet, posebno pa poštno-telegrafske uprave;
4. ustroj poštne hranilnice;
5. zakon o pošti, telegrafu in telefonu;
6. pravilnik o delokrogu in pristojnosti direktij pošte in telegrafa;
7. pravilnik o pogodbenih držav. poštah;
8. zakon o uradnikih;
9. uredba o povračilu potnih in selitvenih stroškov;
10. uredba o draginjskih dokladah;
11. kazenski zakon — glave 2/1 in 2, 9, 12, 13, 18, 19, 22, 27/1 in 28 (v najpotrebnejšem obsegu).

Skupina B:

1. pravilnik za notranjo poštno službo;
2. svetovna poštna konvencija in pogodbe s pravilniki o njihovem izvrševanju (v najpotrebnejšem obsegu);
3. poštno-carinski pravilnik;
4. pravilnik za hranilnično in čekovno službo pri poštah;
5. pravilnik o zakupodaji in vršitvi prenosa poštne pošiljke na suhozemskih potih (v najpotrebnejšem obsegu);
6. pravilnik o delu v ambulant. poštah;
7. pravilnik o poštne avtomobilskem prometu (v najpotrebnejšem obsegu);
8. pravila o občinskih poštah;
9. poštna tarifa in
10. poštna geografija.

Skupina C:

1. pravilnik o telegrafski službi v notranjem prometu;
2. pravilnik o telefonski službi v notranjem prometu;
3. mednarodna telegrafska konvencija s pravilnikom (v najpotrebnejšem obsegu);
4. mednarodna radijsko-telegrafska konvencija s pravilnikom (v najpotrebnejšem obsegu);
5. pravilnik o sprejemnih radijskih aparatih;
6. manipulacija z Morsejevim aparatom (oddajanje in sprejemanje).

Skupina D:

1. aparati in centrale za žično in brezžično telegrafijo in telefonijo;
2. telegrafske in telefonske instalacije;
3. preizkušanje telegrafsko - telefonskih prog ter ugotavljanje in odstranjevanje napak;
4. poznanje in vzdrževanje električnih elementov za telegraf in telefon (v najpotrebnejšem obsegu).

Skupina E:

1. zakon o računovodstvu s pravilnikom o izvrševanju oddelka »B«, pogodbe in nabavke (v najpotrebnejšem obsegu);

2. zakon o glavni kontroli (v najpotrebnejšem obsegu);
3. pravilnik o delu krajevnih kontrol in komisarijev za izredne preglede (v najpotrebnejšem obsegu);
4. zakon o taksah s pravilnikom (v najpotrebnejšem obsegu);
5. pravilnik o poslovanju z denarjem pri poštah, telegrafih in telefonih;
6. blagajniška služba in računopolaganje;
7. predpisi o ekonomski službi.

Za tehniško službo opravlja uradniški pripravnik (zvanik, podoficir) izpit iz teh-le predmetov:

Skupina A:

1. ustava kraljevine Jugoslavije (v najpotrebnejšem obsegu);
2. zakon o ureditvi vrhovne držav. uprave (v najpotrebnejšem obsegu);
3. ustroj ministrstva za promet, posebno pa poštno-telegrafske uprave (v najpotrebnejšem obsegu);
4. zakon o pošti, telegrafu in telefonu (v najpotrebnejšem obsegu);
5. pravilnik o delokrogu in pristojnosti direktij pošte in telegrafa (v najpotrebnejšem obsegu);
6. pravilnik o organizaciji telegrafsko-telefonske tehniške službe pri direktijah pošte in telegrafa;
7. pravilnik o dodatkih za terenska dela;
8. zakon o uradnikih (v najpotrebnejšem obsegu);
9. uredba o povračilu potnih in selitvenih stroškov (v najpotrebnejšem obsegu);
10. uredba o draginjskih dokladah (v najpotrebnejšem obsegu).

Skupina C:

1. manipulacija z Morsejevim aparatom (oddajanje in sprejemanje).

Skupina D:

1. aparati in centrale za žično in brezžično telegrafijo in telefonijo;
2. telegrafske in telefonske instalacije;
3. preizkušanje telegrafskih in telefonskih aparatov (v najpotrebnejšem obsegu);
4. grajenje in vzdrževanje telegrafsko-telefonskih prog;
5. polaganje in vzdrževanje kablov (v najpotrebnejšem obsegu);
6. poznanje telegrafskega in telefonskega materiala in aparatov za njih preizkušanje (v najpotrebnejšem obsegu);
7. zavarovanje naprav šibkega toka pred jakim tokom (v najpotrebnejšem obsegu);
8. preizkušanje telegrafsko - telefonskih prog ter ugotavljanje in odstranjevanje napak;
9. telegrafska in telefonska merjenja (v najpotrebnejšem obsegu);
10. poznanje in vzdrževanje električnih elementov za telegraf in telefon.

Skupina E:

1. zakon o državnem računovodstvu s pravilnikom o izvrševanju oddelka »B«, pogodbe in nabavke (v najpotrebnejšem obsegu);
2. zakon o taksah s pravilnikom (v najpotrebnejšem obsegu);
3. predpisi o ekonomski službi.

Poštna godba.

Zelo hvale vredno je, da se je pred kratkim osnovalo s pomočjo Društva nižjih pošt-nih uslužbencev novo pevsko društvo pošt-nih nameščencev! In že se pripravlja agilno Društvo nižjih pošt-nih uslužbencev, da bi ustanovilo in vzdrževalo še drugo silo, ki bi ali s skrbmi zamorjene člane ali že na pol apatične ali celo obupane tovariše zopet oži-vilo in, če že ne razveselilo, vendar spravilo v boljše razpoloženje, s tem pa v položaj, ki bi jim lajšal i naporno delo i domače skrbi.

Pa ne samo posameznikom bi dobra god-ba dvignila pogum in odločnost, vsa moč in delavnost organizacije bi se otresla dremanja in bi v taktu koračnice ne glede na število članov, ki sedaj nekako mamljivo odloča o vrednosti in o vplivu društva, nastopila, oproščena dosedanjih spon, odločno pot, ki bi jo sigurno dovedla do cilja.

Tudi druga društva imajo svoje godbe na pihala: železničarji, sokoli, gasilci — in bo še kdo. Vsem so v cir in vzdigujejo njihovo veljavo. Pa da ne bi tega zmogli poštarji? Naj bo naš simbol veselega, zadovoljnega in s tem tudi za delo sposobnejšega razpoloženja stari, zavrženi poštni rog. Okoli njega se zo-pet zberimo! Zato pa naj se nujno priglasi v Društvo nižjih pošt-nih uslužbencev vsakdo, ki ima posluš in veselje za godbo kar s svo-jim instrumentom.

Potrebna so za začetek brezpogojno sle-deča glasbila: flauta, trije klarineti, trije kril-ni rogovi, dve trobenti, en fonium, pozauna, basa F in B, veliki boben, mali boben in či-nele.

Sporočite torej vsaj na naslov: g. Penka Josipa, direkcija pošte v Ljubljani, Sv. Ja-koba trg 2, kak instrument že igrate ali bi radi igrali, kje vse ste event. že igrali ozi-roma, če imate svoj instrument. Prijavite se pa le tisti, ki smatrate zadevo za resno. Na-stopati bo treba javno: pri prireditvah n. pr. pri tomboli, pri veseljah, pri pohodih na prostem (manifestacije in procesije) ali pri slovesnostih v zaprtih prostorih. Treba bi se bilo res učiti in tudi vztrajno sodelovati.

Glede tega, kako bi se uredila razna vprašanja, je predsednik društva že govoril z go-spodom direktorjem, ki je bil temu namera-vanju zelo naklonjen, kakor tudi šef perso-nalnega odseka, gospod dr. Tavzes. Oba od-ločilna gospoda sta obljubila pomagati, da kmalu veselo zaigra poštna godba. Gotovo pa bi pridobila z izpolnitvijo te ideje na velja-vi direkcija in sploh stroka.

Zdramite se torej, muzikanti, in javite se, bodisi od kjerkoli!

Za odbor: Penko Josip.

Sprememba direkcijskega področja.

Od 1. aprila 1932 spadajo v območje na-še direkcije še sledeče pošte; ki so bile pre-vzete od Savske pt. direkcije: Crnomelj, Dra-gatuš, Gradac v Belokrajini, Metlika, Radato-vič, Semič, Stari trg ob Kolpi, Suhor, Strigo-va in Vinica pri Črnomlju.

Savska pt. direkcija pa je s 1. aprilom 1932 prevzela od nas sledeče pošte: Čabar, Draga pri Loškem potoku, Gerovo, Osilnica, Plešče, Prezid in Tršče.

M. Veber, pom. konduktar:

Še „Poštni rog“

Narodni preporod in kulturni napredek tržaških Slovencev je zdramil med drugim tudi slovenske poštne uslužbence. Med nižji-mi uslužbenci-poštarji v Trstu je tedaj igral posebno vidno vlogo tedanji poštni sluga to-variš Ivan Mohorič. Bil je to izredno mar-ljev, bistroumen in požrtvovalen ter narod-nočuteč človek, v katerem so slovenski nižji poštni uslužbenci videli svojega skrbnega očeta. Kdor se je čutil prikrajšanega, poni-žanega in zapostavljenega, ta se je gotovo oglasil pri tovarišu Mohoriču, iskajoč to-lažbe.

L. 1908. so se nižji p. t. uslužbenci do-govorili o ustanovitvi lastnega glasila. To ni bila lahka stvar in prepričan sem, da bi brez tovariša Mohoriča ne dobili kmalu svojega lista. Tako pa je stvar hitro napredovala in dobili smo svoje lastno glasilo z imenom »Poštni rog«, ki je izhajal v Trstu. Led je bil prebit, pojavili so se pa seveda takoj nasprot-niki. Vsi, ki so bili slovenskemu življu na-sprotni in pa sovražni zboljšanju razmer slo-venskih nižjih pošt-nih uslužbencev, vsi ti tovariši so se združili v močno falango proti »Poštnemu rogu« in še preden je izšla prva številka, so ga že krstili z »Giornale di schiavi porchi«. Tako se je imel naš list že takoj ob rojstvu boriti na eni strani proti italijanski nadutosti, na drugi strani pa pro-ti nemškutarstvu in socialni nepravčnosti. Treba je bilo zastaviti vse sile v obrambo glasila in s tem v obrambo slovenskih pošt-nih uslužbencev. To ogromno delo je skoro-da vršil sam naš Mohorič, ki je bil hkrati upravnik lista in pa predsednik društva nižjih pošt-nih uslužbencev v Trstu.

Razume se, da je bil »Poštni rog« pošt-

nim oblastem ne ravno všeč in rekel bi skoro trn v peti. Toda vztrajnosti in spretnemu vodstvu uprave se je zahvaliti, da je list uspe-val in neustrašeno zagovarjal pravice pošt-nih nižjih uslužbencev.

Kakor rečeno, je list »Poštni rog« izšel leta 1908, meseca in dneva pa ne vem. Izha-jati je prenehal ob prevratu in sicer takrat, ko so Trst zasedle italijanske oblasti. Med tem časom je prevzel upravo lista naš to-variš Ivan Majcen, sedaj nameščen pri pošti Maribor 2, ker je tovariš Mohorič popolno-ma oslepel.

Odgovorni urednik lista je bil takratni urednik tržaške »Edinosti«, g. Fran Pirman; zato pa je list tem lažje povzdignil glas v prid slovenskega pošt-nega nameščenca.

Končno pa prosim vse tovariše, ki imajo smisla in količkaj čuta solidarnosti ter usmi-ljenja, da priskočijo v pomoč bednemu upo-kojenemu tovarišu Mohoriču, ki živi danes popolnoma slep v Velikem Bečkerek. Spom-nite se očeta prvega slovenskega pošt-nega glasila »Poštnege roga« kronskega upoko-jenca Mohoriča in pomagajmo mu vsak po svojih najboljših močeh, četudi smo sami re-veži.

Podrobne podatke o »Poštnem rogu« in en izvod »Poštnege roga« nam je poslal tu-di ustanovitelj istega g. Mohorič, pa ga žal radi pomanjkanja prostora ne moremo pri-občiti v pričujoči številki.

Prosimo pa ponovno naše čitatelje, ki morda hranijo še kak izvod »Poštnege roga«, da nam ga pošljejo na vpogled ali pa, da ga nam podarijo.

Uredništvo.

Poštni dom.

(Z letošnjega občnega zbora.)

Ob skrajno pičli udeležbi članstva se je vršil dne 19. februarja t. l. redni občni zbor »Poštnege doma« v Ljubljani. Dasiravno je načelstvo zadruga v obeh strokovnih glasi-lih posebej opozorilo članstvo na izredno važnost tega občnega zbora, ni bila udelež-ba Ljubljancanov večja, kakor druga leta, še veliko slabša pa je bila udeležba z dežele, kljub temu, da je nudila zadruga udelež-en-cem ugodnost povračila potnih stroškov. Kakor znano, se je čulo izmed članov za-druge v zadnjem času več glasov, posebno z dežele, da naj bi se mesto »Poštnege doma« v Ljubljani sezidalo okrevališče na deželi ali ob morju. Zato je bilo pričakovati, da se bodo občnega zbora udeležili vsaj oni člani, ki zastopajo striktno bodisi eno bodisi dru-go stališče, da tako nudijo upravi zadruga možnost spoznati želje najširših krogov član-stva. Še manj je razumljiva apatičnost, s ka-tero spremlja večina članstva delo zadruga, če pomislimo, koliko moralnih in material-nih žrtev so že doprinesli za to idejo poštni uslužbenci s podpisovanjem deležev, prodajo blokov, s prodajo tablic za tombolo in za loterijo, s podpisovanjem obveznic notranje-ga posojila, itd. Zdi se, kakor da bi se ne

zavedali, da gre za njih denar, ki so ga s to-likim trudom zbrali.

Občni zbor je odobril poslovanje načel-stva in nadzorstva zadruga v poslovnem le-tu 1931 ter računski zaključek za isto leto.

Iz poročil funkcionarjev smo čuli, da je izvedba efektne loterije lepo uspela in znatno pomnožila zadruga imovino. Enako je uspeh podpisovanja notranjega posojila za-dovoljiv, s čimer se je močno povečala za-družna obratna glavica.

V smislu sklepa zadnjega občnega zbora je začelo načelstvo takoj v začetku leta pri-prave za gradnjo samo. Razpisalo je nate-čaj za idejne osnutke in prejelo štiri osnutke, od katerih je bil nagrajen s prvo nagrado načrt z geslom »Dom«, delo arhitektov Rohrman-Kobe-Glanzman. Proračun za iz-vršitev tega načrta znaša okrog Din 1.650.000. Zazidal naj bi se oni del parcele, ki meji na Dunajsko cesto in na Samotno ulico, ostali del naj bi bil dvorišče. V traktu na Dunajski cesti naj bi bili trgovski lokali, prostori za Gospodarsko zadrugo, kavarna s pritliklami, več pisarn, stanovanj in tujskih sob. V traktu v Samotni ulici naj bi bila predvsem lepa zborovalna dvorana s pritliklinami. Pro-

Vsak poštar čita
„Poštarja“

ELITE

družba z o. z.

Izdelava in prodaja damske, moške in deške konfekcije na debelo in drobno. Prvovrstno izvrševanje po meri. — Poštarji nabavljajte potom Gospodarske Zadruga po konkurenčnih cenah.

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 9.

stori na Dunajski cesti bi bili zidani tako, da bi se lahko po potrebi preuredili za konvikt za dijakke.

Ceprav so se zadržna sredstva tekom leta 1931 znatno pomnožila, vendar je bilo takoj jasno, da ne bo mogoče niti z večjimi posojili urešiti celotnega načrta. Zato naj bi se po mnenju načelstva zazidal sedaj samo trakt ob Dunajski cesti, ostali del naj bi se prizidal pozneje. Amortizacijski načrt in račun o rentabilnosti kažeta, da bi bilo vse to izvedljivo. Kljub temu načelstvo ni stavilo občenemu zboru nikakega konkretnega predloga glede zidave, ampak je pustilo popolnoma občenemu zboru, da sam odloči, ali naj se zida, kaj naj se zida — poštni dom ali okrevališče — kdaj naj se zida in kako naj se zida.

Po vsestranski resni in stvarni debati, po pretehtanju vseh možnosti in danih nasvetov, je občni zbor sprejel sledeče važne sklepe:

1. Načelstvo naj prične z zidavo »Poštne doma« v Ljubljani s tem, da zazida oni del parcele, ki meji na Dunajsko cesto.

2. Z zidanjem naj se prične spomladi — čimprej.

3. Načelstvo naj preštudira možnost, da že sedaj zgradi v poslopju, ki naj se zida, potrebne prostore za dijaški konvikt.

4. Načelstvo se pooblašča, da lahko po svoji uvidevnosti v slučaju potrebe tudi drugače varno naloži zadržno imetje, če bi dosednji način upravljanja zadržnega imetja oziroma od občnega zbora sklenjena zidava po mnenju načelstva ne nudila dovolj jamstva za zaščitenje imetja in koristi zadruga.

5. Načelstvo naj sestavi nova pravila, seznanjeni z njimi članstvo potom strokovnih glasil in jih predloži nato prih. občenemu zboru v potrditev.

S tem da se je sklenilo zidati »Poštni dom«, seveda nikakor ni pokopana ideja, da bi se zgradilo ali kupilo kdaj tudi okrevališče, ako bo to mogoče, sedaj pa se občni zbor ni mogel odločiti za to zapeljivo idejo, ker ni mogel niti eden izmed zborovalcev dati s polnim prepričanjem zagotovila, da bi se okrevališče prav gotovo sezidalo in vzdrževalo brez zgube.

Pri volitvah je bilo izvoljeno staro načelstvo, v nadzorstvo pa razen dosedanjih članov g. g. Čeha Franca, Luznarja Mihaela in Staniča Ivana, še Konte Ivan, Slavec Ivan in Rabič Ivan.

Novo upravo čaka težka in odgovorna naloga, kateri bo kos le tedaj, ako najde pri članih in vseh poštinih nameščencih dovolj razumevanja in podpore. Zato na delo vsi!

X.

Domače delo — svetla točka v krizi.

Opozarjamo na oglas v današnjem inšratnem delu tvrdke: Domača Pletarska Industrija, Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva 2. Pletilni stroj »Regentin« tvori za delavoljne novo stalno možnost mesečnega zaslužka. — Tvrdba pošlje na željo natančne prospekte.

Iz govora senatorja g. Ivana Hribarja, ki ga je imel 21. marca t. l. v senatu ob priliki diskusije o proračunu in finančnem zakonu:

»V svojem nadaljnjem govoru je govoril Hribar proti sistemu šol in šolstva, ki nam dajejo tako zvano polinteligenco. V to vrsto šol šteje tudi nepopolne srednje šole. Ta polinteligence nam daje, je nadaljeval Hribar, one gostilničarske in kavarniške politike, ki so v veliko škodo za razvoj visoke državne misli. Če bi vlada poskusila, da nas reši tega zla polinteligence, bi pridobila velike zasluge za državo in njeno administracijo, kajti obstoja tudi nevarnost, da ravno ta polinteligence, ki je na potu do svoje izobrazbe falirala, išče v prvi vrsti službe v drž. upravi.«

Važnost prilog uslužbenskega lista za upoštevanje v pokojnino vračunljive službene dobe.

Po § 274 u. z. bi morali vsi aktivni drž. uslužbenci, kolikor niso tega že prej storili, do 31. julija 1931 po službeni poti predložiti overjene prepise vseh onih dokumentov, s katerimi so želeli popolniti podatke uslužbenskega lista zaradi svoječasne pripoznanja dobe, odslužene, preden je dobil ta zakon obvezno moč in ki se po tem zakonu pripoznava za pokojnino. Določeni rok za predlaganje takih listin je bil kasneje z ministerstvenim odlokom podaljšani brez navedbe končnega termina z odredbo, da je treba po 31. juliju 1931 predložene listine vidno označiti z datumom, kdaj so bile predložene. (Tisk. okrožnice XX/1931.) Vzlic pozivom v strokovnih listih se veliko število poštinih uslužbencev teh ugodnosti tudi pozneje ni poslužilo. Kvarne posledice opustitve pa so se pričele kazati že sedaj.

Ker neki uslužbenec-invalid nima (seveda po lastni krivdi) potrdila pristojne komande o vojaški službi med vojno, je ministrstvo odredilo, da se izda za upokojitev tega uslužbenca potrebno potrdilo o njegovem

celokupnem službovanju na podlagi podatkov in listin, ki so na razpolago, upoštevaje okolnost, da se uslužbenki listi popolnujejo na osnovi originalnih dokumentov, ki se hranijo bodisi v izvorniku, bodisi v overjenem prepisu. Zato naj se njegova vojaška za katero nima potrdila pristojne komande, v potrdilu o njegovem celokupnem službovanju sploh ne navede, to pa iz razloga, ker je bil po odst. 1 § 274 u. z. dolžan dostaviti v 4 mesečnem roku vse potrebne listine, s katerimi dokazuje vso službo, ki se po novem zakonu pripoznava za pokojnino.

Pri tem je treba pomniti, da se s takim prostovoljnim skrajšanjem službene dobe avtomatično zniža tudi odstotek za odmero pokojninskih prejemkov. Omenjene posledice prete zadeti še marsikatero poštnega uslužbenca, če ne zaradi vojaške, pa zaradi kake druge vštene službe, ki se ne more smatrati za dokazano po § 274 u. z.

Ker se torej brezbriznost ne rentira vedno, pozor!

Z občnega zbora Zadruga drž. uslužbencev za nabavo potrebščin.

Dne 23. marca t. l. se je vršil redni občni zbor imenovane zadruga, ki je bil nenavadno dobro obiskan. Iz letnega poročila uprave posnemamo, da je zadruga v letu 1931 lepo napredovala. Število članstva je naraslo od 935 na 1039, promet je narasel za 60% in tudi čisti dobiček izkazuje do sedaj največjo doseženo višino Din 133.814,40. Pri tem pripominjamo, da je bilo odpisanih veliko dvomljivih postavk iz prejšnjih let v precejšnjih zneskih, tako da nam kaže bilanca čim vernejšo sliko finančnega stanja zadruga.

Uprava se je trudila, da bi dobila za zadrugo primernejše prostore, žal se ji to ni posrečilo. Upamo, da bo nova uprava posvetila temu aktualnemu vprašanju čimvečjo pozornost in ga zadovoljivo rešila.

Na občnem zboru je bilo mnogo stvarne in resne, pa tudi mnogo take kritike, ki bi lahko izostala. Ni dovolj, da občni zbor konstatira in graja premajhen uspeh naše zadruga v primeri z drugimi sorodnimi, treba je tudi, da se enkrat brez ozira na upravo, ki slučajno vodi zadrugo, stvarno in natančno ugotovi, zakaj druge zadruga bolje uspevajo, kaj je vzrok, da ljubljanska vsa leta sem ne more priti do pravega življenja. Zdi se, da niso imeli zadržniki do sedaj pri izbiranju uprav prav posebne sreče. Mogoče so krivi temu tudi sami, ker niso posvečali temu vprašanju dovolj pažnje. Vodstvo take zadruga namreč ni malenkost. Ono zahteva popolnoma zrelih ljudi, ki imajo dovolj veselja, časa, zmožnosti, izkustev, vestnosti in nesebičnosti, da se lahko z uspehom popolnoma posvetijo prospehu zadruga. Ako bi imela zadruga take ljudi, potem smo prepričani, da ne bi prišlo do onih žalostnih slučajev iz preteklosti in novejši dobe, ki so zadrugi tako škodovali. Enake važnosti se nam zdi kontinuiteta v upravi. Pogosto menjavanje članov uprave mora neizogibno vesti

do napak, ki povzročijo zadrugi moralno in materialno škodo.

V sedanje načelstvo so bili izvoljeni gg.: nadv. A. Žigon, prof. St. Raič, R. Mislej, V. Slamič, A. Megla, Fr. Arko in I. Gračner, za namestnike pa: I. Junc, I. Zima in Pajk; v nadzorstvo pa gg.: Iv. Sancin, V. Markič, Fr. Martinšek, A. Vesel, J. Wedam, J. Šega in Iv. Gvardjančič.

V novo upravo se stavijo nove nade. Želimo, da ne bi bile zaman.

118 let nazaj.

Vse toži o slabih časih. Tare nas splošna gospodarska kriza, ki ni prizanesla nobenemu stanu in ki jo čutijo več ali manj tudi vse privatne družbe, javne ustanove ter ne v zadnji meri vse države. V tej splošni stiski se čujeta iz množice nasvetov predvsem dva, popolnoma nasprotujoča si klica:

Čimvečja potrošnja! — Skrajna štednja!

Čeravno ni mogoče ovreči, da bi izvajanje prvega nasveta lahko rodila za omiljenje splošne gospodarske krize, v korist splošnosti lepe uspehe, vendar se nam zdi izvajanje tega programa nemogoče, ker se ne more nikogar prisiliti, da bi trošil več, kakor zmore. Nasprotno pa je vsak posameznik primoran, da s svojim imetjem in dohodki štedi. Da pa ni štednja mogoče izrodek sedanjih težkih časov, ampak davno preizkušeno gospodarsko načelo, nam kaže tudi ta-le zanimiva listina iz ljubljanskega mestnega arhiva:

Oznanilo.

Perhodno Soboto koker ta 26 te dan tega pričeočiga mesca bodo v temo ces. krail. Magacino tukai u Lublane ob 9 te Ure zjutrai 300 centou erzenen otrobi inu več centou cuin od znucaneh žaklou preke koi gotoumo plačillo v cegelceh očitno v licitirengo predan.

Tedai bodo usse, katere kai takega kupite žele zraven pouablene iz tem perstankam, de nobeden mlinar zraven perpušen nabode.

Skuz ces. krail. Sold. Magacinsko Kanzlio u Lublan ta 18 te dan Svičana 1814.

Nov poklic

za dame in gospode z upeljavo strojnega pletenja v hiši. Zagotovljen zaslužek ca. Din 1500 na mesec, ker mi spleteno blago prevzamemo, plačamo plačilo (zaslužek) za pletenje in dobavljamo predivo za predelavo. Pišite po brezplačne prospekte še danes.

Domača pletarska industrija No 97

Josip Kališ, Maribor

Trubarjeva ul. 2

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

Osebnosti.

Napredovali so: V VI. skupino: tehnik Brežnik Štefan na direkciji, pb. ur. Rechberger Franc na Mariboru 2, Černe Avgust, Negode Miljutin in Košir Maks na Ljubljani 1, Gnus Ivan in Savelli Josip v Celju, Kump Ernest v Kranju, Mlinarič Franjo v Središču ob Dravi in Ulčakar Franc v Novem mestu. V VII. skupino: pb. ur. Turk Josip v Brežicah, Kolbe Cvetko v Litiji, Urbič Franjo v Ljutomeru, Ažman Marija v Trzinu, Kupec Ana v Celju, Vidmar Josipina v Brežicah, Friedl Leopoldina v Celju, Kopač Josipina na Ljubljani 3, Šarabon Karla, Trošt Marija na Ljubljani 1 in Urbančič Bernardina na Vrhniki. V IX. skupino: pb. ur. Volkar Alojzij v Celju, Kolbezen Ervin na Mariboru 2, Pučl Ivan in Miklavc Anton na Ljubljani 1, Bergant Franc v Novem mestu, Fleischman Ernest v Ptuj, Gregorič Franc in Kovačič Leon v Murski Soboti, Jesih Cvetoslav v Kranju, Kuhar Jakob v Litiji, Miklavčič Svetopolk na Mariboru 2 in Žorž Alojzij na Ljubljani 2; arh. ur. Slabina Josip na direkciji; pt. manip. Bižal Josipina na Vrhniki, Perše Milena na Mariboru 1, Radovan Terezija na Mariboru 2, Toplic Berta v Slovenjgradcu; prakt. tehn. Banyai Jurij pri radiopostaji Domžale, Cerkovnik Miroslav in Kavčič Silvester pri mestni sekciji. V X. skupino: pt. manip. Črnugelj Josipina na Ljubljani 6, Pečar Anton na Mariboru 2, Škerjanec Alojzij na Ljubljani 7 in Vidmar Gabrijela na direkciji.

Postavljeni: za pt. manip. X. skupine Zupan Anton na Ljubljani 1, za urad. priprav. Stubelj Josipina na Ljubljani 1, za pogodbo. post. Prelovec Ivana v Hočah, za dnevničarje: Treven Rafael na Mariboru 1 in Kastelic Viktor pri Sv. Juriju ob juž. žel.

Premeščeni: pb. ur. VII. skup. Horvat Mihaela z Maribora 2 na Ljubljano 1; pb. ur. VIII. skupine Kust Marija iz Šmartnega ob Paki na Ljubljano 1, Tratnik Stanko iz Cerknice na Ljubljano 1, Podmenik Olga z Ljubljane 1 v Sarajevo, Kappus Franja iz Mojstrane na Ljubljano 1, Videmšek Karla z Ljubljane 1 na Ljubljano 5, Levstek Marija iz Sodražice na Ljubljano 1, Štimec Ljudmila iz Slovenjgradca v Čabar in Petrovec Ana iz Sarajeva na Ljubljano 1; pb. ur. IX. skup. Kramarič Mirko iz Beograda na Ljubljano 2 in Kukar Jakob iz Litije na Rakek. telef. X. skup. Delimirović Mačedonka iz Beograda na Ljubljano 1 in Švajger Ljudmila z Ljubljane 5 na Ljubljano 1; arh. ur. X. skup. Peterman Pavla z Jesenic na Gorenj. v Mojstrano, pt. manip. X. skup. Žagar Apolonija iz Čabra v Sevnico in Milavec Pavlina iz Rakeka na Ljubljano 1; ur. priprav. Jerančič Fran z Ljubljane 2 na Rakek; zvan. 2. skup. Zavišek Anton z Ljubljane 7 na Ljubljano 2; zvan. 3. skup. Butala Katarina iz Sevnice v Slovenjgradcu, Tratnik Marija z Ljubljane 1 v Stari trg pri Rakeku, Blasin Ana z Maribora 2 v Ruše, Mehora Miroslav z Ljubljane 7 na Ljubljano 1, Tanko Alojzija iz Rakeka na Ljubljano 3 in Tanko Anica iz Rakeka v št. Vid nad Ljubljano; služ. II. skup. Koprinsky Milica iz Škofje Loke v Kamnik, Mihelič Ivan z Ljubljane 2 na Ljubljano 6, Jazbinšek Josip z Ljubljane 6 na Ljubljano 2, Janovsky Marija z Maribora 1 na Maribor 2, Marinko Avgust z Ljubljane 2 na direkcijo, Brajer Josip z direkcije na Ljubljano 7, Trampuš Ivan z Ljubljane 1 na Ljubljano 7 in Španjol Vera iz št. Vida nad Ljublj. na Ljubljano 1.

Upokojeni: adm. urad. VI. skup. Šemrov Franc na direkciji, pb. ur. VI. skup. Čik Terezija, Kovačič Lucijan, Pfeifer Karolina in Wester Rozalija, vsi na Ljubljani 1 ter Šmerdu Ivana na Mariboru 1 in zvan. I. skup. Šavrič Martin v Brežicah.

Umrli: pb. ur. VI. skup. Koser Vojteh na Mariboru 2 in služ. II. skup. Petelenko Lina na Mariboru 1.

Ostavke na drž. službo so podali: zvan. 3. skup. Schinko Josipina v Rušah in pogodbo. post. Gregorič Josipina v Hočah.

Poročke: Pogodb. post. v šent Jerneju Udvarc Marija se je poročila z želez. uslužb. Rajarjem Rudolfom, zvan. II. skup. v Cankovi Gomboc Franc s Terezijo Pintarič in služ. II. skup. v Brežicah Levak Jožef z Jožefo Škofca.

Ustanov. 1887.

F. MERŠOL, Ljubljana
Wolfova ulica št. 5

Priporoča bogato zalogo ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin. — Predtiskanje in vezenje monogramov ter vsakovrstnih drugih risb. Rokavice, nogavice, trikotperilo.

Društvena poročila.

Poročilo 17. redne odborove seje od 7. marca t. l., ki se je vršila v društvenih prostorih Pred Prulami šte. 1 z običajnim dnevnim redom.

Predsednik Penko otvori sejo ob 7. uri zvečer, pozdravi navzoče, omeni, da sta se tovariša Jermol in Toplikar oprostila, ker sta zadržana, ugotavlja sklepčnost, ter prične:

1. Čitanje zapisnika zadnje skupne odborove seje, ki se je vršila v hotelu Union dne 28. II. t. l. Ker se po prečitnem zapisniku nihče ne prikloni k besedi, smatra predsednik, da je odobren ter ga da podpisati tovarišema Kastelicu in Medicu. O zapisniku se bo še pozneje govorilo.

2. Došli dopisi: Tajnik prečita razne došle in poslane dopise, tako dopise Krajevnih skupin kakor tudi posameznih članov, katere vzame odbor v vednost. Predsednik pa poda kratka poročila o uspehih in intervencijah v prid članom.

3. Poročilo predsednika omenja, da se je deputacija zglasila na poštni direkciji glede razdelitve službene obleke, kakor tudi glede čevljev; sedaj bi že morala biti razdeljena bela letna obleka. Obljubljeno je, da se zagotovo razdeli še ta mesec, ker se nahaja vse v poštne Ekonomatu, pripravljeno za razdelitev.

Glede pelerin omeni predsednik, da se je isto tako obrnil na direkcijo, da bi uslužbenci zopet dobivali kamelne pelerine namesto dosejanih platnenih, tudi to se bo skušalo doseči.

Nadalje omeni predsednik, da je izšel v predzadnjem Poštnem Glasniku članek, naperjen proti našemu društvu oziroma članom. Bil je prečit.

Skrbno se zanima za to, da ne bi Osrednje društvo nižjih p. uslužbencev več varalo svojih članov s praznimi obljubami in priporočila, naj člani ne plačujejo več članarine, ker izgleda, da društvo ne bo več obstajalo in da je članarina preč vržen denar.

Morda da je res ravno tako v njihovi sekciji, kakor navaja to, v svojem listu na prihodnji strani, ko pravi: Morda bo do prihodnje številke našega lista sedanja uprava naše sekcije že razrešena svojih dolžnosti in bodo poverjeni posli in vodstvo uradnim osebami, naj nikogar ne moti, da bi nehal plačevati članarino. Iz celega članka je razvidno, da piše, gospod Čampa drugim jamo koplje, pa se sam vanjo pogreza. Člani, ki redno plačujejo svojo članarino pri našem društvu, imajo še vedno iste ugodnosti, ki jim jih nu-

dijo pravila, zaradi tega je tako pisanje odveč, ker naši člani dobro vedo, kako ugodnost jim nudi naše društvo, kako pa Udruženje p. t. t. uslužbencev. K besedi se priglasi blagajnik tov. Smolnikar, ki omenja, da je izredno veliko bolnih članov. Vzrok je ta, ker člani nimajo nikakega dopusta, čeprav je predpisan, vrhu vsega morajo pa še nadomestiti obolele tovariše. Odbor mora v tej zadevi intervenirati pri poštne direkciji, da se nadomestijo z novimi močmi vsaj upokojeni tovariši, ker v novem budžetu menda ni postavke za sprejemanje novih moči. Tovariš Bezjak pa omenja, iz katerih razlogov da niso občine Vič, Moste in Zgornja Šiška dodeljene v I. draginski razred, ker je gradbeni okoliš priznan kot mesto Ljubljana in torej spada po zakonu v prvi razred. Predsednik se bo o tej zadevi informiral pri Poštne direkciji in bo na prihodnji seji poročal, kaj je resnice na tem.

Tovariš Gjuran pa vprašuje, kdaj da se bodo vršila kaka imenovanja, oziroma napredovanja v vrstah nižjih uslužbencev, kakor je zajamčeno z zakonom vsem uslužbencem. Tudi glede tega bo skušal odbor v najkrajšem času intervenirati. Nadalje omeni predsednik, da naj bi odbor na današnji seji razmotrival, oziroma sklenil, da bi se ponovno obrnilo društvo na svoje člane, oziroma tudi na ostale gospode uradnike, da bi se ustanovila v doglednem času poštna godba na pihala. Po daljšem razmotrivanju sklene odbor soglasno, da priobči poštno glasilo »Poštar« poseben članek. Kak uspeh da bo to imelo.

Na predlog tajnika Bizovičarja se ustavi vsem članom, kateri dolgujejo več kot tri mesece članarino, tudi glasilo »Poštar«, ker društvo ne bo več plačevalo takim članom prispevkov, katerih niso vredni.

K besedi se priglasi še razni odborniki, nakar preide predsednik k zadnji točki dnevnega reda.

4. Slučajnosti: Ker se nihče ne prikloni k besedi, zaključi predsednik sejo ob 9.30.

Za odbor: tajnik Bizovičar.

Nova industrija. Ustanovila se je že v začetku tekočega leta kar na tihem tovarna za ovadbe. Produkcija je navzlic krizi dokaj živahna. Kolikor je znano, akcionarji sedaj še ne žanjejo vidnih moralnih uspehov. Podjetje se je namreč v svoji naklonjenosti spomnilo poleg »Stalnega omizja« in »Osrednjega društva« tudi »Poštara«, ki se mu za pozornost tem potom kar najiskreneje zahvaljuje! Nemara bo drugič več sreče!

Praktična knjiga. Izšla je v založbi Jugoslovanske knjigarne kubična računica za remelje, žaganice, plohe, madrijenje, tavolet, testone, morale in polmorale. Cena 45 Din.

A.
Š
I
N
K
O
V
E
C

Velika izbira najmo-
dernejših pomladanskih
in letnih čevljev po zelo
zmernih cenah

Trgovina s čevlji
LJUBLJANA
POD TRANČO
pri Čevljarskem mostu

Pojasnila.

Pojasnilo komande mornarice. Komanda mornarice je izdala pojasnilo, da ustreza činu korporala bivše avstro-ogrsko vojske na kopnem čin mornariškega podnadrednika (Maršgast) iste vojske. — To pojasnilo je važno zaradi določil v odst. 1 §§ 116 in 270 u. z. ter čl. 326 zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o ustroju vojske in mornarice (Služb. list 16/2 iz l. 1931) v zvezi z odst. 48 pravilnika za izvrševanje odredb zakona o ustroju vojske in mornarice. (Službeni list 519/70 iz l. 1931.)

Pojasnilo komande žandarmerije. — Na vprašanje nekega administrativnega oblastva, ali še šteje službena doba bivšim podčastnikom za pokojnino od dneva, ko so dobili pravi čin korporala v bivši avstro-ogrski vojski oziroma pri orožništvu, je sodni oddelek orožniške komande izdal pojasnilo, da titularni čini ne vplivajo na količino pokojnine, ker za take čine ne pripadajo višji prejemki. — V tej zvezi opozarjamo tudi na 3. odst. čl. 48 (z novelo Služb. list 586/78 iz l. 1931 — izpremenjenega v čl. 49) zakona o orožništvu (Služb. list 267/43 iz l. 1930), ki slove: Titularni čini nimajo nobenega vpliva na službena razmerja pri orožništvu. — To stališče utegne močno zadeti take uslužbenke, ki so služili dolga leta v titularnih činih.

Izplačilo dividende na delnice Privilegirane agrarne banke d. d. v Beogradu, se vrši na podlagi sklepa 2. rednega občnega zbora od 1. aprila naprej. Dividenda znaša 30 Din na delnico od 500 Din, torej 6%. Kupon št. 1 vnovčujejo pri Privilegirani agrarni banki v Beogradu, pri Poštni hranilnici in njenih podružnicah in pri vseh poštah uradih v državi.

Po naših informacijah se bo kupon št. 1 vnovčeval vse leto. Dasi so bile delnice plačane že 1. marca 1931 in so s tem postale last podpisnikov, jim vendar doslej še niso bile dostavljene. Da pa bo mogoče dospeli kupon pravočasno vnovčiti, bi bilo dobro, če bi pristojni faktorji pospešili dostavitev delnic s pripadajočimi kuponi delničarjem.

Iz prometa vzete vrednotnice. V zadnjem času je bilo več poštah uslužbenecv oškodovanih za večje vsote, ker niso do določenega časa poslali direkciji zalogi vrednotnic znamk, ki so bile vzete iz prometa. Pošte se opravičujejo na vse mogoče načine, vendar pa niti najtehtnejši vzroki in prošnje nič ne pomagajo, ker Centralna zaloga znamk po izvršenem obračunu gotove vrste znamk, ki so bile vzete iz prometa, ne sprejme več tiste vrste znamk in ves dotični znesek mora kriti prizadeti uslužbenec. Zato opozarjamo vse, ki imajo s tem opravka, da se v lastnem interesu ravna po odredbah, ki jih izda v tem oziru nadrejena oblast.

Zletne sokolske znamke. Praško pošto ravnateljstvo je pravkar izročilo prometu sokolske kongresne znamke povodom stoletnice rojstva M. Tyrša. Znamke so v naslednjih vrednostih: za 50 stotink (zelene), 1 Kč (rdeče), 2 Kč (plave) in 3 Kč (rjave). Na znamkah je Tyrševa slika, zraven pa letnica 1832—1932. Te znamke ostanejo v veljavi za domač in inozemski promet do 31. dec. t. l.

Iz Beograda. Pod tem naslovom je prinesel »Poštni glasnik« od 1. marca t. l. gomilo novic, oz. poročilo g. Čampe, bivšega predsednika tukajšnje UPU, ki se je dalj časa mudil v Beogradu in skušal rešiti zavoženo barko. Pred kratkim pa je bil v Beogradu tudi naš urednik in zato lahko z mirno vestjo trdimo o novicah, priobčenih v P. g. pod gornjim naslovom, da ni vse zlato, kar se sveti!

Draginjska doklada za dijake, ki niso opravili izpita.

Prosvetno ministrstvo je izdalo odlok, da imajo starši — državni uslužbenci ali upokojenci za svoje otroke, ki niso opravili višjega ali nižjega tečajnega izpita na srednji šoli, pravico na rodbinske doklade za otroke še eno leto, ker se taki dijaki še naprej smatrajo za redne učence. Zato dijakom 4. in 8. razreda srednjih šol, ki tečajnega izpita niso opravili in so bili odklonjeni za leto dni, pripada draginjska doklada za to leto.

ZAHVALA.

Za obile prirčne čestitke k svoji petdesetletnici in h godu se svojim ljubim tovarišem prirčno zahvaljujem.

Namesto posebnih zahval.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1932.

Penko Josip,
predsednik centrale.

To in ono.

Stalno omizje. V četrtek, 12. maja t. l. v lovski sobi gostilne »Pri Sokolu«.

NA SVIDENJEI

Visoka aktivnost poštne telegrafske in telefonskega prometa. Prometno ministrstvo je pravkar objavilo zanimive statistične podatke o poštne, telegrafskem in telefonskem prometu v l. 1930. Po tej statistiki je bilo v vsej državi 4012 pošt (771 državnih, 1125 pogodbenih, 1813 občinskih, 303 pomožne), 1667 telegrafskih postaj in končno 1110 telefonskih central, 4 avtomatske centrale ter 1218 javnih govorilnic. — Vsega je bilo 31.354 glavnih in 6920 vzporednih telefonskih naročnikov. Dohodki so v celoti znašali 543.2 milijona Din (524.1, 517.9, 481.6, 468.3 milijona Din v predhodnih štirih letih); od teh dohodkov je odpadlo na pošto 32.3, na telegraf 49.9, na telefon 125.7, na razne dohodke 7.9 in na dobiček Poštne hranilnice 35.3 milijona Din. Presežek dohodkov nad izdatki se stalno dviga in je v letu 1930 dosegel 177.7 milijona Din.

Iz misli † Srečka Kosovela o Ivanu Cankarju. »Narod hlapcev smo«, je vzkliknil Ivan Cankar, a posledica spoznanja je bilo dejanje! Torej ne bodimo več hlapci. Bodimo ponosni, samozavestni, ljubimo odkritost in resnico!

Bolečina, da družba ne razume ne umetnika ne človeka, da družba ni dobra ne poštena, mu je narekovala ostre besede. Ljudje so potopljeni v materijo. Takih ljudi Cankar ni ljubil. Boril se je za najidealnejšega, ponosnega človeka. Cenil in vpošteval je človeka, ki se je cenil in spoštoval sam. Človeka, ki ni blatil samega sebe, svoje časti in svojega ponosa, ampak je šel skozi trdo življenje zmagovalno z voljo pravičnosti, človekoljubja, ponosa in časti v sebi. Človeka, ki je premagal okolico, in postal velik, ker se ni prodajal. Tukaj je bil Cankar kritik družbe, a ne pristranski, ampak brezobzirni kritik življenja, ki lazi pri tleh.

Blesteče besede sredi puhle sedanosti.

Nikdar se ne pokaže vest v večjem sijaju, kakor če stoji osamljena proti vsem.

Ellen Key.

Kovani drobiž iz niklja po 20, 10 in 5 par, iz game po 10 in 5 par, avstro-ogrski iz niklja in pakfonga po 10 in 20 vinarjev in iz železa po 20 vinarjev je prestal biti zakonsko plačilno sredstvo od dne 30. novembra 1931, ko je dobil obvezno moč zakon o kovanju srebrnega denarja po 10 in 20 Din. Ta dro-

biž se zamenja za kovani denar po 25 par do konca novembra 1932 pri blagajni finančne direkcije v Ljubljani in pri davčnih upravah.

Razvrstitev aktivnih poštah nameščenecv v ČSR. Po statistiki češkoslovaške poštne uprave je bilo lani 3695 administrativnih, 10.049 manipulacijskih, 2511 popolno zaposlenih in 803 nepopolno zaposlenih pomočnikov ter 977 poštah ekspedientov. V potujočih poštah je poslovalo 380 uradnikov in 357 poduradnikov, skupaj 737. Nadalje je bilo v službi 3116 poduradnikov, 6416 služiteljev, 3313 pomožnih služiteljev, 2800 popolno in 4486 nepopolno zaposlenih dnevničarjev. V ambulančnih poštah je bilo 513 zvaničnikov, 455 služiteljev, 94 pomožnih slug ter 28 popolno zaposlenih dnevničarjev, skupaj 1090.

V razmah brzjava na Nemškem. V Berlinu lahko brzjava iz pocestnih telefonskih celic. Tisti, ki hoče brzjaviti, telefonira uradniku besedilo, na kar mu ta odtelefonira višino pristojbine. V celici je posebna blagajna z odprtini za kovani denar po 5, 6, 50 fenikov in po 1 marko. S telefonom je v zvezi zvonček, ki zazvoni, ko pade denar v blagajnico. Tako uradnik ve, da je brzjavka plačana, na kar jo odpravi. Občinstvo se te nove naprave jako rado poslužuje.

Želvin red. Glasilo angleških poštarjev piše o nedavno tega izdanem delu H. R. Knickerbockerja »The Five-Year Plan« (Petiletka), v katerem je podrobneje poročilo o podelitvi »želvinega reda« ruskosovjetskemu poštne uradu v Čeljabinskem. Poročilo pravi, da je prišlo pred čeljabinski poštni urad 300 vojakov z godbo. Sredi spreveda so nosili papirnato želvo večjega obsega z napisom: »Poklanja 71. polk v Čeljabinskem poštni in brzjavni upravi v spomin na želvino hitrost uradovanja.« Vsekako pa je pri tem zanimivo dejstvo, da si ni nihče izmed poštne osebe upal to sramotno »odlikovanje« odstraniti s poštne poslopja.

Zedinjene ameriške države. Kakšno je razmerje med sprejetimi in vročenimi poštami pošiljkami v selskih poštah okrajih? Ameriška poštna uprava je ugotovila, da prejemajo prebivalci v selskih poštah okrajih sedemnajstkrat toliko pošte, kolikor je oddajo. V 43. selskih dostavnih okrajih se vroči povprečno 105 funtov poštah pošiljk, medtem ko jih je v tistih okrajih oddanih samo 6 funtov. Nekaj podobnega se očituje tudi v selskih poštah okrajih v naši državi.

Madžarska namerava dati v najem državna podjetja. Katastrofalna finančna situacija Madžarske priganja vlado, da išče kredite in kapital. Tako se zdaj čuje, da se je vlada odločila dati v najem telefon, o čemer se je govorilo že pred nekaj meseci, ko je Kreugerjev koncern hotel vzeti v najem madžarski telefon za nekaj let. Med tem pa so se razmere tako izpremenile, da niso bila pogajanja s Kreugerjem več mogoča. In zato so se pričela pogajanja z ameriško Telephon and Telegraph Trust v New-Yorku in z angleškim koncernom Standard v Budimpešti. Telefon naj bi se dal v najem za 25 do 30 let, in sicer za 40 milijonov dolarjev. Z madžarske strani se sodi, da je ta najemnina pre nizka, ker je telefon aktiven. Za telefonom se imajo dati v najem vsa ostala državna podjetja, ker so po večini vsa pasivna ter se morajo njih primankljaji kriti iz državnih dohodkov.

Nevročljive poštne pošiljke v ČSR. V letu 1930 je bilo shranjevalnim uradom predloženih 185.354 pisem, 98.398 dopisnic, 25.697 ostalih pisemskih pošiljk, 7892 priporočenih pisem, 3 vrednostna pisma, 4308 paketov ter 573 poštah nakaznic. Vobče nedostavljivih poštah pošiljk, ki jih ni bilo mogoče izročiti niti pošiljateljem, je ostalo 210.572 navadnih

pisemskih pošilk, 2540 priporočenih pisem, 1 vrednostno (denarno) pismo, 3801 paket ter 474 nakaznic.

Rusko. V matuški Moskvi je bil otvorjen pri udeležbi zastopnikov nemške poštne uprave nov glavni brzojavni urad z novodobnimi aparati in z moderno opremo. Novi brzojavni urad sprejme in odpravi dnevno 4 milijone besed. Poslopje so zgradili sami ruski inženjerji v dobi dveh let. Gradba palače ter oprema brzojavnih dvoran je stala 10 in pol milijona rubljev.

Poljsko. Na Poljskem je bila imenovana pred kratkim ženska za ministrsko svetovalko pri poštne ministru.

Mesečni pogovori za polovično pristojbino med Nemčijo in Severno Ameriko. Od 17. avgusta t. l. se vršijo telefonski mesečni pogovori za polovično pristojbino med Nemčijo, Zedinjenimi državami, Kanado, Kubo in Mehiko. Dovoljeni so dnevno med 24. in 13. uro. Splošni pogoji za te telefonske pogovore so: Stranka mora naročiti pogovore najmanj za en mesec. Rok za odpoved je 8 dni. Pristojbine se zaračunajo za 30 dni — ali brez nedelj — za 26 dni. Pogovori trajajo dnevno 5 minut. Za podaljšanje posameznih pogovorov čez dogovorjeno dobo se plača cela pristojbina za posamezne minute.

35 milijonov telefonov. Iz neke nedavno izišle statistike je razvidno, da je danes na svetu 35.000.000 telefonskih aparatov. Dvainsdvajset milijonov jih ima samo severna Amerika, dočim jih je v Evropi 10 milijonov. Na Azijo jih odpade komaj poldrug milijon, najmanj pa jih ima Afrika.

Malo zamude.

G. prepisatelj Schoppenhauerjevih maksim nas ni spravil iz ravnotežja, pač pa v veliko zadrego, ali bi ga bilo sploh mogoče uvrstiti v katero izmed omenjenih vrst aristokratov. O Schoppenhauerju je dozdevno poučen prav toliko, kolikor dotičnik, ki je pripisal dostavek k poročilu z zagrebške konference, o smislu in potrebi uradniške hierarhije. Vso pozornost je obrnil na mačka, psička in oslička s šopom sena pred očmi. Nihče ne more preko sebe gledati. Kaj več v Schoppenhauerjevih delih očividno ni našel!

In misel o smrti? Prihaja sv. Gregor, ptički svatujejo, od morja plove vonj po mladem cvetju... Nam ni do omahovanja, nam je do solnca! Vas preveva smrtni strah in vest Vas teži? Ne, ne! Na vznožju druge strani hriba ni smrti, tam sta pomlad in — »Poštar«!

Poročilo.

Z občnega zbora Gospodarske zadruge poštne nameščencev v Mariboru. Dne 30. marca t. l. se je vršil prvi redni občni zbor mariborske Gospodarske zadruge poštne nameščencev v Mariboru, ki je 1. marca l. l. začela s poslovanjem. Po komaj 10 mesečnem poslovanju je štela koncem leta 232 članov. Njen računski zaključek za leto 1931 je pokazal, da je življenja zmožna gospodarska ustanova, ki je uspešno vršila svojo važno gospodarsko in socialno nalogo. Obrestovala je hranilne vloge najkulantneje in dajala posojila po ugodnih pogojih. V razmerju z velikostjo njenega prometa (ca. 3.000.000) je izkazani dobiček primeroma nizek, vendar je to le dokaz, da je imelo poslovanje zadruge pred očmi v prvi vrsti koristi članov. Njeno začetno poslovanje so olajšale ljubljanske organizacije: Gospodarska zadruga poštne nameščencev, društvo Dobrota ter zadruga Poštni dom, za kar jim je občni zbor izrekel priznanje in zahvalo. Revizijsko poročilo zvezinega revizorja navaja, da je poslovanje zadruge v redu. Po razrešnici načelstva se je sprejela sprememba pravil v členih 16, 29 in 30. Pri volitvah so ostali v načelstvu in nadzorstvu dosednji odborniki razven člana načelstva g. Maherla Josipa, katerega je zamenjal g. Jaklič Ivan. Zadruga je izkazovala na dan 31. decembra 1931: aktiva blagajna 14.191.53 Din, Poštna hranilnica 553.30 Din, Posojila 450.830.90 Din, dolžniki 28.100.02 Din, ustanovni stroški 3000 Din, inventar 1312 Din, vrednost papirji 1647 Din in deleži pri zavodih 1905 Din, skupno 501.539.75 Din; pasiva pa hranilne vloge 408.126.30 Din, obresti posojil predplačane 4.250.30 Din, upniki 62.798.96 Din, deleži članov 11.610 Din, rezervni sklad 13.381.57 Din in čisti prebitek za l. 1931 1.372.62 Din.

nost. 2. Bistvo in začetek raka. 3. Spoznanje in zdravljenje raka. 4. Obolenje žensk za rakom. 5. Kako se človek ubrani raka.

Na razstavi vidite slike in statistične številke, razne preparate, ki vam očitujejo, kako napada rak razne organe, kako se razvija in navsezadnje razjé vse telo, če ga zanemarite. Razstava je zelo spretno urejena, vse je lahko razvidno ter omejeno na najvažnejše. Človek gleda in gleda, ne da bi se utrudil.

Kaj pa je vzrok raka, še ni znanstveno dognano. Skoraj gotovo pa je, da ga ne povzroča poseben bacil; rak ni nalezljiva bolezen. Človek, ki ima raka, ni nevaren svoji okolici, zlasti ne osebam, ki mu strežejo. Rak tudi ni neposredno dedna bolezen. Za njegov vzrok imajo dandanes kronično razdraženost telesnih celic. A k razdraženosti mora priti še notranja telesna dispozicija. Iz tega sklepamo, da nastane rak na eni strani kakor poklicna bolezen tam, kjer je človek trajno izpostavljen močnim kemičnim ali fizikalnim vplivom (delo s smolo, terom, anilinom itd.), na drugi strani je pa vse, kar je v prid našemu zdravju, najboljše sredstvo zoper raka. In iz tega vzroka kaže tudi zadnji del razstave, kako moramo splošno pravilno živeti. Prava hrana, svetloba, zrak, sonce, hoja, proste vaje jačijo in utrjujejo telo ter ga delajo odpornega tudi proti raku. Na drugi strani pa nikotin in alkohol raka lahko pospešujeta. Tu se občinstvo tudi opozarja, naj se da vsak človek po 40. letu vsako leto zdravniško temeljito preiskati.

O začetku raka v notranjih organih je še malo znano. Človek je lahko na oči zdrav, morda še ne čuti nobenih slabosti in bolečin, pa so že začele rakove celice bujno rasti. Šele kadar je tkanina v večjem obsegu uničena, se pojavijo slabosti, ki jih povzroča želodčni katar, eventualno želodčni rak. Pa kakor rase oteklina, se večajo tudi bolečine. Rakove celice preidejo čez nekaj časa v limfe in krvne žile ter napadajo sosedne limfne žleze. Tako obolijo pri rastočem raku v prsnih žlezah limfne žleze v ramah. Često pa nastanejo daleč proč od prvotne oteklina novi znaki raka. Dostikrat se pojavljajo obolela mesta na jetrih vsled želodčnega raka, a tudi v pljuča ali v možgane morejo priti s krvjo rakove celice ter tu povzročiti nove otekline. Na mnogih mestih našega telesa se tako pojavi rak. Rane, ki se nočejo zaceliti, trde bunke, ki se očitujejo semtertja na mehkih mestih, izrastki, ki se hitro povečajo, nepravilne krvavitve pri ženskah, zlasti v letih menjave, sledovi krvi pri bljuvanju, pljunki, blato, urin i. t. d. so znaki raka. Vse to moremo opazovati na sebi sami. Ampak samo temeljita zdravniška preiskava z vsemi pripomočki moderne medicine pokaže, če gre v resnici za raka. Zato mora tisti, ki opazi take znake na sebi, nemudoma poiskati zdravnika. Pravimo n e m u d o m a, zakaj A in O zdravljenje raka je odvisno samo od pravočasne zdravniške pomoči. Čim prej se spozna obolenje, čim prej se prične zdravljenje, tem večje upanje na uspeh. Vsak teden zamude zmanjša uspešno zdravljenje. To velja zlasti glede raka na maternici, kjer jako hitro rase. Koliko se še v tem pogledu greši, kaže na razstavi tabela: Od vseh na neko veliko kli-

Boj raku.

Potujoča razstava nemškega higienskega muzeja.

Nemški higienski muzej v Draždanah je ustvaril v svojih delavnicah potujočo razstavo »Boj raku«, ki bo občinstvu na vpogled v vseh večjih mestih nemške države. — Od 29. januarja pa do 6. marca je bila v Berlinu. Tu se je občinstvo za razstavo tako zanimalo, da so jo podaljšali za osem dni. Vsi sloji prebivalstva so lahko spoznali bistvo in vzroke te strašne bolezni ter kako se je je treba varovati.

Rak je malone največkrat vzrok človeške smrti. Vsak deseti moški in vsaka sedma ženska po 40. letu starosti umrje za rakom. Na Nemškem umrje na leto okoli 55.000 ljudi za jetiko, za rakom pa približno 70.000. Nekako 150.000 je na Nemškem ljudi, ki se zdravijo za rakom. To bolezen imajo moški in ženske, izpostavljen ji je pa bolj ženski kakor moški spol. Po statistiki se rak širi od leta do leta in sicer v vseh kulturnih državah. Tako je umrlo za rakom

na Angleškem	na Nemškem
1881: 520	1877: 470
1901: 842	1897: 700
1921: 1215	1929: 1220

A rak se le na videz tako širi, zakaj zdravniki so dokazali, da številni bolniki ne umirajo še toliko samo zaradi starosti, temveč

bolj vsled raka. Rak se ne loti človeka v njegovih mladih letih, ampak kasneje, to je od 40. leta naprej. Pred 40 ali 50 leti je bilo povprečno človeško življenje 35 do 38 let, danes pa žive moški povprečno 56, ženske pa 58 let.

Poudariti pa je treba, da rak ni neozdravljiva bolezen, za kar je še veljal pred nekaj desetletji. V zadnjih letih je zdravniška veda tako napredovala, da je za rakom obbolele osebe lažje spoznati. Sčasoma so se našla pota in sredstva, ki ozdravljajo tudi take bolnike, kakršni so njega dni veljali za neozdravljive. Ti uspehi so se dosegli z izboljšano operacijsko tehniko, z električnim tokom, Röntgenovimi žarki in z uporabo radija. Prvi pogoj za zdravljenje raka je pravočasna ugotovitev te nevarne morilke človeštva. V začetku se da rak dostikrat izlečiti, težje je pa ozdravljiv, če oteklina ni več mestoma omejena. Sam od sebe se rak nikdar ne ozdravi. Torej vse je le na tem ležeče, da bolnik še ob pravem času poišče zdravnika. In ravno to hoče razstava »Boj raku« doseči s tem, da bo prebivalstvo o tej bolezni dovolj informirano.

Na razstavi je šest oddelkov, in sicer: 1. Pomen raka za posameznika in za skup-

ŠIRITE »POŠTARJA«!

ŠIRITE »POŠTARJA«!

Ustanovljeno 1852.

Teod. Korn, Ljubljana
Poljanska cesta št. 8

(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov. Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave. Centralna kurjava.

niko pripeljanih za rakom zbolelih oseb ni moglo biti operiranih:

vrsta raka:	odstotki bolnikov
kožni rak	34%
prsni rak	37%
želodčni rak	70%
dančni rak	34%
maternični rak	88%

Iz drugih tabel pa so razvidne uspele operacije, ker so se izvršile dovolj zgodaj. Tako na pr. na jeziku, grlu, požiralniku, želodcu, na danki in maternici.

Razviden je tudi način, kako zdravnik ugotovi, če je rak ali ni (preiskava izločkov iz želodca in danke, preiskava krvi, mikroskopična preiskava delov v oteklini, preiskava z Röntgenovimi žarki) in način zdravljenja (z operacijo ali obsevanjem z Röntgenovimi žarki ali radijem). Te reči pa zanimajo bolj zdravnika kakor pa druge ljudi in zato se tukaj ne opisuje natančneje.

Razstava je zbudila veliko zanimanje med poštnimi uslužbenci. Uprava jim je dovolila obisk razstave proti znižani vstopnici. Po razstavi je vodil uradnike uradni zdravnik, uradnice pa uradna zdravnica. V interesu nemškega naroda bi vsekako bilo, da bi razstava »boj raku« zbuja tako zanimanje tudi po ostalih nemških mestih. Sploh bi pa bila razstava »boj raku« jako umestna po vseh mestih, ker se ta strašna bolezen od leta do leta bolj širi po vseh državah.

Prevod Tugomira Zlatopoljskega.

**Kupujte pri
tvrdkah, ki inse-
rirajo v našem
listu!**

Prihodnja številka

„POŠTARJA“

izide radi Binkošti že

10. maja t. l.,

nakar opozarjamo cenjene
čitatelje in predvsem gg.

trgovce,

kajti oglasi v

„Poštarju“

imajo gotovo uspeh!

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz last. tvornice. 15. letna garancija. Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno. **Pisalni stroji „Adler“**. Kolesa iz prvih tvornic, Dürkopp, Styria, Nero, Jax. **Pletilni stroji** vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke učiteljem izjemoma s 5% popustom; pri takojšnjem plačilu pa s 5% popustom normalne cene. Ceniki franco in zastoj.

Ivan Jax in sin
Ljubljana, Gosposvetska c. 2

Za vsa
v našo stroko spadajoča
dela se priporoča

Tone Malgaj

družba z o. z.

stavbeni pohišten pleskar
in ličar, sobo in črkoslikar

Ljubljana
Kolodvorska ul. 6

Ne boste čutili

krize, ako boste

imeli zastore, pregrinjala
in perilo strojno vezeno

pri tvrdki

M. Leitgeb, Ljubljana

Jurčičev trg št. 3.

Tvornica dežnikov

L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato za-
logo dežnikov in spreha-
jalnih palic.

Medić-Zankl, Ljubljana

Lastnik Franjo Medić

Firnež, laneno olje, laki, oljate in suhe barve

**Če hočete imeti dobro
vrv za sušenje perila,**

Ta varstvena znamka

garantira za najboljšo
kvaliteto. — Zahtevajte
vse vrvarske izdelke
samo s to znamko.

zahtevajte v vseh trgovinah samo
tako, ki ima privezано rdečo varstve-
no znamko s pajkom in imenom Gro-
suplje, kot tale slika, potem boste
zadovoljni dolgo časa, kajti teh vrvi
ni zlepa konec, so strašno trdne.

Pazite: **Pajek v mreži in Grosuplje!**

**Deželne
pridelke**

moko, žito, špecer-
rijo, krmila, stroje
i. t. d.

dobiš pri

**GOSPODARSKI
ZVEZI**

v Ljubljani

Manufakturno blago
vseh vrst kupite najce-
neje v trgovini

O. Šlibar, Ljubljana

Stari trg št. 21

Modna manufakturna trgovina

Fabiani & Jurjovec

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 5.

se priporoča pri nabavi blaga za obleke. Pro-
daja na obroke potom Gospodarske zadruga
poštne nameščencev.

Cene zmerne! Postrežba točna
in solidna!

**Vsakovrstne ure,
zlatnina, srebrnina in
optični predmeti**

po nizkih cenah pri
L. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra cesta 36